

Παρηγορητικές χειρουργικές επεμβάσεις:
Η συμβολή τους στην ποιότητα ζωής ασθενών με
καρκίνο

ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ ΜΠΑΚΑΛΗΣ

ΠΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ MSC

ΙΑΣΩ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τι είναι παρηγορητική φροντίδα

- ▶ Σύμφωνα με τον ορισμό του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Sepulveda, Marlin, Yoshida, & Ullrich, 2002), η παρηγορητική φροντίδα αποτελεί μια προσέγγιση η οποία έχει ως σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών που αντιμετωπίζουν μια ασθένεια η οποία θα οδηγήσει στον θάνατο.
- ▶ Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει την πρόληψη και τη θεραπεία οποιουδήποτε αιτίου μπορεί να κάνει τον ασθενή και την οικογένειά του να υποφέρουν, μέσω σωστής εκτίμησης και θεραπείας του πόνου και των άλλων συμπτωμάτων, σωματικών, ψυχοκοινωνικών και πνευματικών.

Τι περιλαμβάνει

- ▶ παρέχει ανακούφιση από τον πόνο και τα συμπτώματα που προκαλούν δυσφορία στον ασθενή,
- ▶ δεν αποσκοπεί στην επιτάχυνση ή την αναβολή του θανάτου,
- ▶ ενσωματώνει στη φροντίδα την ψυχολογική και την πνευματική διάσταση
- ▶ ενισχύει την ποιότητα ζωής και ενδεχομένως επηρεάζει θετικά την πορεία της ασθένειας,

ΠΟΡΕΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΕΛΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

- ▶ Οι ασθενείς τελικού σταδίου έχουν μια πιο προβλέψιμη πορεία και μπορούν να πραγματοποιούν τις καθημερινές τους δραστηριότητες μέχρι να φτάσουν χρονικά πολύ κοντά στο τέλος της ζωής τους. εμφανίζουν τη μέγιστη απώλεια βάρους και την αδυναμία να φροντίζουν τον εαυτό τους κυρίως τους δύο τελευταίους μήνες της ζωής τους (Greer et al., 1986).

Στόχοι της παρηγορητικής φροντίδας

- ▶ Να χρησιμοποιούν παρεμβάσεις των οποίων η αποτελεσματικότητα έχει τεκμηριωθεί.
- ▶ Να χρησιμοποιούν θεραπείες που διασφαλίζουν την άνεση και αντιμετωπίζουν τα πολύ ενοχλητικά συμπτώματα.
- ▶ Να διασφαλίζουν τη συνέχεια στη φροντίδα και να παρέχουν συντονισμένη και ολοκληρωμένη φροντίδα.
- ▶ Να σχεδιάζουν τη φροντίδα για τα προχωρημένα στάδια, ώστε να αντιμετωπιστούν οι επιπλοκές που αναμένονται και να δοθεί η καλύτερη θεραπεία, προκειμένου να αποφευχθεί η ανάγκη για επείγουσες παρεμβάσεις.
- ▶ Να εξατομικεύουν τη φροντίδα, λαμβάνοντας υπόψη τις προτιμήσεις του ασθενή. (Lynn, Schall, Milne, Nolan, & Kabcenell, 2000 · Lynn & Schuster, 2000)

ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ ΕΓΧΕΙΡΗΣΗ

- ▶ Αποβλέπει στον έλεγχο των συμπτωμάτων, παρά στη θεραπεία. Για παράδειγμα, ένας καρκίνος του εντέρου μπορεί να έχει ήδη κάνει μετάσταση σε άλλα σημεία και στο σημείο εμφάνισης του μπορεί να προκαλεί μια απόφραξη. Η παρηγορητική εγχείρηση μπορεί να περιλάβει μια παράκαμψη, για να ανακουφίσει από τους εμετούς, τον πόνο και τη διάταση της κοιλιάς.
- ▶ Είναι πάντα σημαντικό να συγκρίνονται οι κίνδυνοι της εγχείρησης με τα αναμενόμενα ωφέληματα.
- ▶ Η παρηγορητική χειρουργική μπορεί να βοηθήσει μερικούς ανθρώπους να ζήσουν μια πιο γεμάτη, δραστήρια και χωρίς πόνους ζωή.

ΠΟΝΟΣ

- ▶ Τις περισσότερες φορές οι καρκινοπαθείς αλλά και οι συγγενείς τους φοβούνται την ταλαιπωρία από τον πόνο, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι καρκινοπαθείς δεν ταλαιπωρούνται και από άλλα συμπτώματα. Κατά συνέπεια, η αντιμετώπιση του πόνου είναι ένα μέρος μιας συνολικής αντιμετώπισης των συμπτωμάτων του καρκίνου.
- ▶ Ο αποτελεσματικός έλεγχος έχει ως σκοπό την βελτίωση της ποιότητας της ζωής των καρκινοπαθών, γι' αυτό πρέπει να διερευνηθεί η αιτία αυτών των συμπτωμάτων.

Επίπεδα παρηγορητικής φροντίδας

- ▶ Ο καρκίνος, τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, τα καρδιακά νοσήματα, τα νοσήματα των πνευμόνων και η άνοια είναι τα νοσήματα στα οποία οι μέθοδοι αποκατάστασης είναι περιορισμένες.
- ▶ Η περίοδος διαβίωσης των πασχόντων από σοβαρά νοσήματα μέχρι τον θάνατό τους μπορεί να αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική περίοδο τόσο για τους ίδιους όσο και για τους ανθρώπους που είναι δίπλα τους.

Επίπεδα παρηγορητικής φροντίδας

- ▶ στον σεβασμό στην αυτονομία του ασθενή,
- ▶ στην εξασφάλιση της αξιοπρέπειας του ασθενή,
- ▶ στην ενίσχυση και τη διατήρηση της καλύτερης ποιότητας ζωής για τον ασθενή,
- ▶ στον σεβασμό στη ζωή και την αντιμετώπιση του θανάτου ως φυσιολογικής κατάληξης,
- ▶ στην αναγνώριση και υποστήριξη της θλίψης και του πένθου

Άγχος και κατάθλιψη

- ▶ Όλοι οι ασθενείς με νόσο τελικού σταδίου, κατά περιόδους, αισθάνονται άγχος για διάφορους λόγους. Συνήθως, φοβούνται την αδυναμία να ελέγξουν τα συμπτώματα ή την πιθανότητα να πεθάνουν μόνοι.
- ▶ Η διάγνωση της κατάθλιψης είναι αρκετά δύσκολη στους ασθενείς τελικού σταδίου. Περίπου το 10-20% των ασθενών τελικού σταδίου εμφανίζουν κατάθλιψη. Η λύπη είναι κάτι συνηθισμένο στους εν λόγω ασθενείς. Επίσης, πολλά συμπτώματα που έχουν οι ασθενείς τελικού σταδίου, όπως για παράδειγμα η ανορεξία, αποτελούν και συμπτώματα της κατάθλιψης.

- ▶ Η ψυχολογική φροντίδα που παρέχεται στον άρρωστο είναι επίσης σημαντικό να ανταποκρίνεται στις βασικές ανάγκες του για ασφάλεια, αυτονομία και αυτοέλεγχο, μέσα από τις οποίες μπορεί να διατηρήσει μια θετική εικόνα για τον εαυτό του και αξιοπρέπεια εν όψει του επικείμενου θανάτου.
- ▶ Η αίσθηση ασφάλειας καλλιεργείται όταν το προσωπικό υγείας βρίσκεται στη διάθεση του αρρώστου όχι μόνο με τη φυσική του παρουσία, αλλά και με το ουσιαστικό ενδιαφέρον και την εξατομικευμένη φροντίδα που παρέχει τόσο στον ίδιο, όσο και στο άμεσο περιβάλλον του.
- ▶ Παράλληλα θεωρείται αναγκαίο να προγραμματίζει τις δραστηριότητες της καθημερινής ρουτίνας, έτσι ώστε να υπάρχει μια σταθερότητα στη διαδοχή των γεγονότων. Μ' αυτόν τον τρόπο δίνεται στον άρρωστο η δυνατότητα να προβλέψει όσα πρόκειται να συμβούν και να προσαρμοστεί σε συνθήκες που προϋποθέτουν μειωμένες απαιτήσεις (Μαλλισόβα & Κάλλας, 2009).

